

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Bosvedjeskolan

Giltighetstid: 2020-10-01– t.o.m. 2021-09-30

Ansvarig rektor: Veronica Heller Nilsson

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Syftet med likabehandlingsplanen är att eleverna ska skyddas mot kränkningar och diskriminering samt att främja det goda och utvecklande arbetet som gör att alla individer kan växa som personer i skolans gemenskap men även i samhället vad gäller lärande och ansvarstagande.

Skolans vision "Tillsammans lär vi för livet" och det långsiktiga målet i det förebyggande arbetet "En skola för alla, fri från kränkningar och diskriminering" ligger till grund för det främjande och förebyggande arbetet, vilket innebär att:

- alla på skolan behandlas respektfullt oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder
- skolan tillåter inte någon form av kränkning, psykisk eller fysisk – nolltolerans råder
- all personal på skolan tar ett gemensamt ansvar för att se och reagera mot trakasserier och diskriminering
- all personal tillämpar skolans likabehandlingsplan i det vardagliga arbetet
- alla elever vet vem man vänder sig till vid kränkningar och diskriminering
- eleverna görs aktiva i arbetet mot kränkningar och diskriminering utifrån ålder och mognad
- all personal, elever och föräldrar känner till och följer skolans trivselregler och förväntansdokument

För att öka elevernas måluppfyllelse utvecklar Bosvedjeskolan elevernas förmågor att inhämta och utveckla sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Detta ger också en grund för ett livslångt lärande.

För att elevens förmågor ska utvecklas skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

- I lärarens planeringsarbete och undervisningsstruktur skall hänsyn tas till elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå
- Den pedagogiska, sociala och fysiska miljön skall anpassas i relation till barns och elevers lärande.
- Pedagogerna skall tydliggöra för eleven vilka förmågor som bedöms

Inom ramen för Bosvedjeskolans utvecklingsorganisation driver skolledningen arbetet framåt mot uppsatta mål. För att säkerställa att Bosvedjeskolans arbets- och utvecklingsorganisation jobbar mot målen finns följande grupper skapade:

Ledningsgrupp
Förstelärarteam
Elevhälsoteam (EHT)

För att åstadkomma det skolenheten satt som mål bär skolledning och skolans samtliga medarbetare ett gemensamt ansvar.

3. Kartläggning av riskområden

För att förhindra nätttrakasserier är Bosvedjeskolan en mobilfri skola under hela skoldagen samt under fritidstid. Bosvedjeskolans syfte med denna policy är att lägga fokus på studiero och kunskapsinhämtning samt prioritera mänskliga möten.

Värderingar och normer diskuteras fortlöpande i våra elevgrupper för att skapa ett gemensamt förhållningssätt på vår skola. Målet är att alla elever ska känna att de mår bra och känner trygghet. För att komma dit krävs ett målmedvetet arbete på alla nivåer främjande, förebyggande och åtgärdande.

Trygghetsvandringar genomförs en gång per termin med skolans elevrådsrepresentanter. Under trygghetsvandringarna markeras skolans områden som kan upplevas otrygga för eleverna. Majoriteten av eleverna känner sig trygga på skolgården och i lokalerna, Elevrådets rapport överlämnas till skolans nolltoleransgrupp för analys och åtgärd. Utifrån resultatet kan konkreta förbättringar göras som kan leda till att öka elevernas trygghet.

Skolsköterskan genomför hälsosamtal med alla elever i förskoleklass och årskurs 4. En sammanställning av dessa elevhälsosamtal presenteras av skolsköterska vid ett EHT-möte. Vid behov genomförs riktade hälsosamtal med enskilda elever.

Elevrådet har kontinuerliga träffar där elevernas trygghet, delaktighet och skolans utvecklingsområden diskuteras.

Elev och vårdnadshavare erbjuds två utvecklingssamtal per läsår. Där samtalar man alltid om trivsel och trygghet.

LISA-rapporter bearbetas i skolans elevhälsoteam (EHT)

4. Mål för arbetet

I de utvärderingar som genomfördes under våren framgick det att vi fortsatt behöver arbeta med värdegrundsarbete i samarbete med skolans nolltoleransgrupp. Nolltoleransgruppen ska bidra till att göra Bosvedjeskolan till en skola där alla elever känner sig trygga och trivs. I den elevenkät som åk 4-6 besvarat framgår det att vi behöver arbeta vidare med att vårda språket. I värdegrundsarbetet med åk 1-3 framgår det att vi behöver arbeta med att lyssna på varandra och vara en god klasskamrat. Utifrån elevenkäter för elever i åk 3-4 och åk 6 kan vi konstatera att de flesta elever känner sig trygga i relationerna till vuxna på skolan. De allra flesta elever vet till vem och var de ska vända sig vid kränkande behandling. Det är även viktigt att hela tiden aktualisera frågor som berör kränkningar och diskriminering och att låta eleverna vara delaktiga i arbetet.

5. Handlingsplan

Rektor och Noll-toleransgruppen i samarbete med elevhälsoteamet och skolans ledningsgrupp är ansvariga för uppföljning och utvärdering av Likabehandlingsplanen. Utvärderingen görs genom att lärarna diskuterar och analyserar målen i Likabehandlingsplanen vid skolans utvärderingsdagar. För att få en heltäckande bild av hur handlingsplanen fungerat kommer den att lyftas i skolans Lokala skolråd samt i elevråden. Intervjuer och frågeenkäter med gemensamma frågeställningar kommer att genomföras med slumpvis utvalda elever i årskurserna 3 till 6.

Mål	Genomförande	Ansvar	Uppföljning
Förbättrat språkbruk	Samtal kring ordens betydelse	Klasslärare och annan pedagogisk personal i klasserna.	Genom enkät i slutet av varje termin. Pedagogerna följer kontinuerligt upp i respektive arbetslag. Genom samtal med eleverna.

Mobilfri skola	Mobiltelefonen checkas in på morgonen och hämtas ut efter skoldagens slut.	Klasslärare/fritidspersonal	Enkät till eleverna i maj månad
Värdegrundsarbetet	Kurator och skolsköterska besöker alla klasser och jobbar med värdegrundsfrågor. Temaarbete utförs i klasserna kring värdegrundsarbetet.	EHT och klasslärarna	Följs upp i arbetslagen och i EHT. Samtal sker kontinuerligt med eleverna.
Ingen elev blir kränkt eller diskriminerad	Arbeta kontinuerligt med att tydliggöra de områden i Likabehandlingsplanen som berör kränkningar och diskriminering så att eleverna känner delaktighet. Bosvedjeskolan har tagit fram en förenklad Likabehandlingsplan för arbetet med de yngsta eleverna.	Samtliga pedagoger på skolan	Följs upp kontinuerligt i arbetslagen, elevrådet, Nolltoleransgruppen, EHT och specteamet.
Alla elever känner sig trygga på skolan	Trygghetsvandring utförs av i elevrådet en gång per termin. Hög andel vuxna ute på skolgården under raster, alla rastvärdar bär gul väst. Gemensamma aktiviteter som gynnar samarbete och gemenskap för att öka trivsel och trygghet bland eleverna.		Följs upp kontinuerligt i arbetslagen, elevrådet, Nolltoleransgruppen, EHT och specteamet.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Vid analys av likabehandlingsplanens genomförda aktiviteter för 2019/2020 ser vi en ökad trivsel bland eleverna i åk 4-6 samt ökad trygghet för eleverna i åk 3-6.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

I klassråd, elevråd, i utvecklingsamtalen och i undervisningen får eleverna information och kunskap om intentionerna i likabehandlingsplanen. Eleverna får möjlighet att komma med synpunkter om hur vi tillsammans på skolan ska arbeta för att nå målen i likabehandlingsplanen.

-Likabehandlingsplanen tas upp i klassråd, elevråd, i utvecklingsamtalen samt i undervisningen.

-Eleverna får möjlighet att komma med synpunkter på hur vi i skolan ska nå målen i likabehandlingsplanen

-Eleverna deltar i utvärderingen av likabehandlingsplanen • Eleverna deltar i kartläggningen av nya målområden för nästa läsårs likabehandlingsplan

8. Rutiner för akuta situationer

	<i>Klasslärare/mentor</i>	<i>Elevhälsoteamet och noll-toleransgruppen</i>	<i>Rektor</i>
<p><i>Den som upptäcker..</i> kränkningar och diskriminering</p>	<p>b) Kartlägger situationen och genomför samtal med berörda elever</p> <p>Kontaktar Föräldrar/vårdnadshavare</p> <p>Dokumenterar och genomför uppföljningssamtal</p>	<p>c) Kartlägger samt genomför samtal med berörda elever</p> <p>Kontaktar föräldrar</p> <p>Dokumenterar och återkopplar till klasslärare/mentor</p> <p>Genomför uppföljningssamtal med lärare/mentor</p>	<p>d) Bedömning av fortsatta åtgärder.</p> <p>Rektor samråder med EHT och lärare/mentor.</p> <p>Genomför uppföljningssamtal med lärare/mentor</p> <p>EHK och eventuell anmälan till polis eller socialtjänst utförs av rektor och skolsköterska</p>
<p>a) Reagerar och agerar samt tar kontakt med klasslärare/mentor och rektor</p> <p>Dokumenterar Händelsen omgående i LISA</p>			

Ordförklaringar:

EHT = Elevhälsoteam

EHK = Elevhälsokonferens

- a) **Alla** som upptäcker kränkningar och diskriminering inom skolan är enligt lagen om likabehandling skyldig att **agera** och **reagera**. Den som upptäcker händelsen ska **alltid** kontakta rektor och klassläraren.
Den som först upptäcker/får vetskap om kränkning dokumenterar händelsen i LISA.
- b) **Klassläraren** kartlägger situationen och genomför samtal med de berörda eleverna och kontaktar vårdnadshavarna. Därefter genomförs uppföljningssamtal. Samtalen dokumenteras på avsedd blankett. Specialpedagogen informeras.
 - Om situationen löses avslutas ärendet och dokumenteras på avsedd blankett
 - Om situationen inte löses kopplas EHT-teamet och Noll-toleransgruppen in
- c) **EHT-teamet** och eller **Noll-toleransgruppen** kartlägger situationen och genomför enskilda samtal med alla inblandade. Gör överenskommelser med de inblandade om hur situationen ska lösas. Informerar rektor om händelsen, ger återkoppling till klasslärarna samt genomför uppföljningssamtal. Ärendet dokumenteras på avsedd blankett.
 - Kränkningar och diskriminering
 - Ärendet avslutas och dokumenteras på avsedd blankett.
 - Om situationen inte löses kopplas rektor in, se punkt d.
- d) Kränkningarna och diskrimineringen fortsätter. Rektor, EHT-teamet och klassläraren gör en bedömning av vilka fortsatta åtgärder som ska genomföras. Kallar till EHK och eventuellt kopplas sociala myndigheter och polisen in. Anmälan görs av rektor. Samtal och vidtagna åtgärder dokumenteras.

Kartläggning/samtal

I kartläggning skall ansvariga vuxna arbeta för att få fram vad som har hänt och när. Enskilda samtal genomförs med den som känner sig utsatt och dem som utsätter någon för kränkningar och diskriminering. Överenskommelser träffas och berörda föräldrar kontaktas.

Uppföljning

Uppföljningssamtal sker därefter med regelbundna intervaller för att följa upp vad som händer och hur det går för de inblandade parterna. Uppföljningssamtalen dokumenteras

Dokumentation

Det är av stor vikt att dokumentera kartläggning, åtgärder och uppföljning. Använd den av skolan utformade dokumentationsblanketten.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshinderande.

• Sexuell läggning

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

– särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

– särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göras sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.